

VLISSINGSCH

COURANT.

Maandag

1 Januarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1.20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Financiële ontwerpen.

Zoodra eene magt de natie *doingt* tot opofferingen, waartoe niemand zich voorschands, bij eene vrije keuze, om tot een volk te behooren, zoude willen verbinden, is er despotisme.

Het despotisme kan heeten REPUBLIEK, NAPOLEON, WET.

Wanneer men tegen het volk zegt: benoem kiezers en die kiezers zullen benoemen afgevaardigden, welke levenslang het regt zullen hebben andere kiezers te benoemen en wie deze kiezers zullen aanstellen, die zullen uwe vertegenwoordigers zijn en als deze uwe zoongenaamde vertegenwoordigers zeggen, gij zult openen uwe woningen en ten toon spreiden wat gij hebt, gij zult slaap- en binnen-vertrekken doorsnuffelen, uwe geldkist ontsluiten en uwe geheimste betrekkingen openbaar maken opdat de gemeenschap naar hare behoefte u zoo veel ontneme, als die behoefte vordert, dan zal die uitspraak heeten WET, maar dan is de wet despotisme.

Eene natie kan vrijwillig opofferingen doen, waartoe niemand zich voorschands zoude willen verbinden; een alleenheerscher kan ze opvorderen en door de sympathie zijner onderdanen daaraan zelfs met geestdrift zien voldoen, maar eene *fictie*, eene vertegenwoordiging, dat geene vertegenwoordiging is, kan evenmin de sympathie van het volk voor zich hebben, als de verdrukker die heeft van zijn slagtoffer.

De eerste keuze is, bij zoo veel trappen van verkiezing, als een druppel in de zee geworpen, nooit kan er iemand eenig gevolg van zien en hij die als de gemagtigde van den gemagtigten der gemagtigten der eerste kiezers durft zeggen, dat hij het levendig beeld dier eerste kiezers is, hunne neiging kent en deze uit hoofde van zijn mandaat, weet op te wekken, is of een dwaas of een bedrieger.

Eene *fictie*, eene naamvertegenwoordiging is dus een nog erger toestand, dan de alleenheerschings, omdat zij haren bedriegelijken oorsprong met zich sleept en op hare daden overbrengt.

En als nu zoodanige naamvertegenwoordiging overdrijvende de regten der maatschappij op elk lid, van hetzelfde gaat afeischen, wat in het doel der maatschappij lag, om te beschermen en ongeschonden te bewaren, dan moge dit wet heeten, maar die wet is despotisme.

Alleenheerschings, republiek, schijnvertegenwoordiging, elke regering hoegenaamd heeft hare regten, waartegen overstaan pligten der onderdanen; men mag den vorm bestrijden en trachten te verbeteren, men moet gehoorzamen; maar zoodra eene regering overslaat tot maatregelen in strijd met het geheel doel der maatschappelijke vereeniging, de magt der gemeenschap op elk lid overschrijdt, verbreekt het gezag zelve de banden der maatschappij en kan het pligt worden de kracht van den onwil tegen de uitspatting der regering over te stellen, om dezelve weder binnen hare wetten grenzen terug te drijven.

Men heeft dezer dagen geschreven en gezegd, dat eene natie nooit onvermogen is, hare schulden te betalen en dat de bezittingen als het natuurlijk pand zijn, dat men als zekerheid der renten moet aanspreken, dat eigenlijk alle bijzondere eigendommen

voor meer dan een derde aan de schuldeischers van den staat zouden zijn verbonden. — Deze leer, welke geheel Nederland tot een staatsdomein maakt, is al weder de leer van het despotisme.

De regering, welke ook, heeft nooit zending, noch regt om eenig bijzonder eigendom te verbinden; schulden makende heeft zij dit dus ook niet gedaan, daarop hebben de geldschieters nooit kunnen rekenen, maar zij heeft slechts verbonden de goederen en inkomsten der gemeenschap, en deze inkomsten, dat wisten of behoorden te weten de geldschieters, mogten naar de inrigting en het doel der maatschappij niet door eene aanranding van het individueel kapitaal der leden, worden opgevoerd.

Indien het niet betalen van het vol bedrag der renten, bij eenen staat, die in het ongeluk is geraakt en die toch geven wil, wat zij geven kan, heet BANKROET, het ontnemen aan elk individu van een honderdste en nog eens een twee honderdste gedeelte van zijn land, van zijne meubelen en van zijne kleederen, heet *despotisme*.

En wat nu de reden en het regt leeren, dat bevestigd ook de grondwet, beter in beginselen, dan in instellingen.

Niemand, zegt zij, kan van zijn eigendom worden ontzet, dan tegen schadeloosstelling.

Indien dus al de nood vorderde de kapitalen der ingezetenen aan te spreken en de natie was genoeigd dergelijke geheel abnormale opoffering te doen, zoude elk individu voor het opofferend deel als schuldeischer van den staat moeten worden erkend. Zonder die vergoeding is er schending der grondwet.

Misschien verandert men wel op eens van stelling en niet kunnende volhouden, dat onze woningen en onze landerijen en onze kleedoodien en stoffering STAATSDOMEIN zijn, verbonden voor de staatschulden, zegt men wellicht: maar onze vordering van anderhalf percent der eigendommen is slechts eene belasting op inkomsten berekend naar de bezittingen. — IJdele uitvlugt! Daar onmogelijk alle ingezetenen een zoo groot deel hunner inkomsten kunnen missen en dus noodwendig hunne kapitalen moeten aanspreken.

En waartoe zal eindelijk die groote maatregel dienen? Om twee jaren de zaken aan den gang te houden en inmiddels de gewone belastingen op te zweepen, door zoo als men het noemt de wetten op de suiker, op het zout, op de zeep te verbeteren, en een middel van conversie uit te denken.

Sedert dertig jaren heeft men niets gedaan dan de accijnswetten verberd, dat is formaliteit op formaliteit stapelen; den fabrikant, opdat hij geene verkeerde wegen zoude gaan, de voeten binden en zijne eer en zijn vermogen aan den eersten den besten commies ter recherche prijs geven en het natuurlijk gevolg is er van geweest kwijning en achteruitgang; nog meer verbetering, nog meer achteruitgang, — ziedaar dan ons vooruitzicht.

En nu uwe vrijwillige conversie! Conversie en te kort, conversie en opzweeping van belasting met al de vexatien daaraan annex, conversie en belasting op de bezittingen; overdenken mag men ze, maar met vrucht daarstellen is in zulke omstandigheden onmogelijk. — Maar wat dan? Hierover nader.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 24. December. De *Allg. Preussische Zeitung* behelst het verslag der inzegening en afzending van het stoffelijk overschot van Z. M. den Graaf van Nassau; zij zegt daaromtrent, onder dagteekening van gisteren, hetgeen volgt:

«Gisteren avond, omstreeks 7 ure, heeft de plegtige inzegening van het aardse overschot van Z. M. den vereenigden Koning Willem Frederik, Graaf van Nassau, in Hoogstdezelfs paleis, in tegenwoordigheid van, Hunne Maj. de Koning en Koningin, van Prins Frederik der Nederlanden, Hoogstdezelfs Gemalin en de Prinses, deszelfs dochter, van de Koninklijke Familie en vergaderden hofstoot; en de eerste militaire en burgerlijke beambten, plaats gehad. De godsdienstige verrigting werd door den opper-hofprediker, Dr. Ehrenberg, bijgestaan door de hof- en dom-geestelijken volbragt. De *Allg. Zeitung* deelt de bij die gelegenheid door Dr. Ehrenberg gehouden lijkrede mede. In dezelve herinnerde de redenaar, van de banden van bloedverwantschap sprekende, welke de beide koningshuizen vereenigen, onder andere hoe de Koningin, gemalin en de erf-stadhouderes, moeder van den overleden Vorst, gelijk ook deszelfs Zuster, de Hertogin, Berlijn door hare tegenwoordigheid en weldaden getroost hebben in de droeve jaren, toen het die zijner eigene koningsfamilie moest missen. Iets verder maakte hij de aanmerking dat de afgestorvene de eenige der regerende Vorsten was, die door de treurige gebeurtenissen van het eind der vorige en in het begin der tegenwoordige eeuw getroffen zijn geworden. — Eindelijk wordt in de rede nog de opmerkelijke omstandigheid vermeld, dat op de tafel, aan welke Hoogstzelve zittende, zoo plotseling door den dood getroffen geworden is, het wereldbekende boek der *Nachfolge* van Canstus gevonden is, opengeslagen bij het hoofdstuk, hetwelk tot opschrift heeft: *Overweging van den Dood*.

Na aloop der plegtigheid is, ten ruim tien ure, de wegvloering van het lijk in alle stilte gevolgd, vermits alle Koninklijke eerbetooningen, die anders aan den hoogen rang des overledenen toegekomen zouden hebben, volgens den wensch van Z. K. Hoogheid Prins Frederik nagelaten moesten worden. Het militair escorte van den optocht werd door Z. K. H. de Kolonel Prins August van Wuttenberg gekommandeerd. De trein werd geopend door een detachement (Zug) Garde-dragners, hierop volgde een gelijk detachement Gardes-du-corps en daarna, te voet, de bedienden van wijlen Z. M. voor de, met acht van 's Konings paarden, die met zwarte dekkleeden omhangen waren, bespannen lijkkoeft, achter welke onmiddellijk Z. M. de Koning met Prins Frederik der Nederlanden en Prins Albert, als naaste rouwdragenden, vervolgens de overige hier aanwezige Koninklijke Prinsen in derzelve koetsen volgden. De optocht werd door een detachement Garde-kurassiers en een dergelijk Garde-ulanen besloten. Toen de kist in de koets geheven werd, bevestigden al de troepen de militaire honneurs. In de opgegeven orde trok de lijkkoeft naar de plaats, waar 's Vorsten lijk moet worden ingescheept, om in de eerste plaats naar Hamburg en vervolgens naar Holland vervoerd te worden.

FRANKRIJK.

— Meermalen is hier te land en elders, na treurige ondervindingen, gewaarschuwd geworden tegen de onvoorzigtigheid, om chemische of zoogenaamd Lucifer-zwavelstokken binnen het bereik van kleine kinderen te laten. Hoe vele brand-ongelukken aan goederen of personen, zijn daardoor niet veroorzaakt geworden! Doch een lyk-schouwings-gerigt, laatstleden Donderdag over een derde-haljarig meisje te Stonehouse, in Engeland, gehouden, toont dat er, althans bij sommige soorten dier zwavelstokken, nog een ander gevaar bestaat, waaraan men niet denken zou. Het arme meisje namelijk, dat gezegd wordt een zeer lief kind geweest te zijn, had een lucifer-doozijl in handen gekregen, van vier of vijf der zwavelstokken de compositie afgebeten en ingeslikt. In weinige uren was het kind een lijk. Een te hulp geroepen geneesheer verklaarde het Vergiftigd en de maker der lucifers erkende, dat in de samenstelling daarvan gifstof gebruikt werd.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 28. December. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, en vergezeld van eene memorie van toelichting, tot vaststelling eener buitengewone belasting op de bezittingen en daarmede gepaard gaande vrijwillige geldleening.

In deze zitting is nog ingekomen een ontwerp van wet tot aflossing van een deel der schuld aan de Ned. Handelm., en wel voor een bedrag van f22,000,000. Bij dat ontwerp wordt voorgesteld, te bepalen dat het gouvernement tot de aflossing der schuld wordt gemagtigd; dat de midelen, om daartoe te geraken, uit de buitengewone belasting zullen worden gevonden, en dat, bijaldien die hulp-

middelen niet toereikende mogten zijn; later bij de we-
aanvulling van derzelve zal plaats vinden.

— Naar men vernemen, zal het in de vesting Breda,
onder commando van den majoor van Geen in bezetting
liggende derde batalion grenadiers en jagers, op den 1.
Mei gaanszame van daar naar Delft vertrekken, om al-
daar garnizoen te houden, zullende gemeld batalion in
eengenoemde vesting worden, vervangen door een der
batalions onzer linietroepen.

— Van den Helder schrijft men van den 26. December:
« Alhier liggen thans Z. M. brik de *Haas* kapitein
luitenant, ter zee B. A. Schuit, en Z. M. brik de *Lansier*,
luitenant ter zee 1° kl. *Boudevyn Rustiaanse*. Eerst-
gemelde vertrekt over de Kaap de Goede Hoop naar
Batavia, en de laatstgenoemde naar de kust van Guinee.
Zoodra de wind gunstig wordt, zullen dezelve dadelijk zee
kiezen.

« Het 1. Februarj, zal van hier naar Japan vertrek-
ken Z. M. fregat *Japon*, aan boord hebbende als Neer-
landsch commissaris den generaal-majoor *Neyreu*.

« Op gisteren is alhier onthouden de 3. divisie van 't
Algemeen depot No. 33, en zijn de officieren en manschap-
pen naar hunne bestemming vertrokken. Dit korps is
door Z. M. opgehooven met het einde van dit jaar; de
derde divisie had alhier ruim 14 jaar in garnizoen gelegen.

« Volgens particuliere berichten, zal den 15. October
van Batavia naar Nederland vertrekken Z. M. corvet *Argo*,
kommandant kapitein-luitenant, ter zee den *Bergen*,
welke bodem alhier zal moeten binnen vallen.

— Het *Nederlandsch Nieuwsblad* kondigt aan, dat het
met het einde dezer maand zal ophouden te verschijnen.
Men vernemen, dat het voornemen bestaat, om voortaan
door de *Staats-Courant* te doen opnemen de ministeriële
ophelderingen en refutatien, waarmede tot heden het *Nieuws-
blad* belast was.

GEMENGDE BERIGTEN.

Was er dan in Gods naam geen ander schip dan de
Serferus voorhanden om de stoffelijke overblijfselen van
Nederlands ouden Koning grafwaars te brengen. — Wat
is de betrekken *reners Chombers ardente*? eene *reghkamer*
naar brandzichteners en giftmengers veroordeeld worden.
Waarom niet, rouwvertrek, treurkamer etc.? de taal
is immers niet uitgeput! — Men mort over de school-
vacantie en men slaet geen acht, hoe nuttig dezelve door
de wakken Banken worden beede; die vijltige man
graaft oude potten met menschen-beenderen uit de aarde
en wijlt daardoor zijn roem der onsterfelijkheid. — Ook
Albert Koch is bezig met doode menschen van het mid-
denpunt der Erde te delven. — Met het een en ander
bevinden zich thans aan de hoogeschool te Leiden, 182
studenten voor geneeskunde, 269 voor rechtsgeleerdheid en
99 voor godgeleerdheid; zou het geen tijd zijn om *stop* te
roepen? — Zeker iemand zal aantoonen, dat met den
Nederlandschen handel in China kwade praktijken worden
uitgeleend. — Met Lord Graham is een geweldigen bok
gesloten! Zijn lordschap is in den hoogen ouderdom van
93 jaar overleden; wie kon ook droomen dat Lord Gra-
ham die jaren had bereikt? — De zaak van D. O'Connell
wordt even als andere zaken, op de lange baan ge-
schoven. — Te Parijs worden de menschen met mindere
publiciteit, door de guillotine naar de andere wereld ge-
zonden; de Grieken schijnen in het geheel geen liefheb-
bers van dergelijke treurspelen, maar wel van andere
tragedies gesmaakt te zijn, die ongelukkig, in onze zooge-
naamde, beschaafde tijden, door allerlei *boulevard* voddens,
zijn te gronde gerist; Socrates slurpte den dood in de
gevangenis in. — Volgens het Handelsblad, heeft de *Staats-
Courant* in de zaak van Dinxperloo een ellendig figuur
aangenomen; het Handelsblad is in staat een zeer juist
oordeel over het figuur van zijne *colleeg* te vellen. — De
Staats-Courant zal voortaan, wegens haar doel en strek-
king, onder de censure der Tweede Kamer staan; zij zal
het troetelkindje wel blijven. — Te Londen zijn aan twee
arme kerels, die veeligt tegen het een of ander, baar-
deloos luitenantje, een onzacht woordje hebben gerept,
respectievelijk, 120 en 130 zweerslagen toegeteld; adres
aan *Sue* voor de *Misères* van Parijs, een goetdijn voor
den schrijver! — Zekere C. van der Tuuk viel bij de
Staten-Generaal zoo maar met de deur in het huis, ten
einde over 's lands financiën te bandelen; wel bekomt het
hem, die financiën liggen daar in de *schacht der geregtig-
heid*; men ging tot de orde van den dag, om daarmede
voort te gaan, tot den dag der orde aan de kimmen daagt;
tot zoo lang donderen de van Rechteren, van Dam van
Iselt, Pauluis, Bruce en Goldstein vruchteloos in 's lands
vergaderzaal, dat zij feilen en dwalingen aanhoorens van
« dagen die voorbij zijn beuevens door hun toegestemde
« verwijten aan de tegenwoordige rogering, dat zij geen
« voldoende tred (waarom niet liever stap) op den weg tot
« herstel en verbetering inslaet; dat de volkvertegenwoor-
« diging de schuld heeft, (iraas!) wijl zij geen grondwet
« herzielt (de grondwet niet veranderd); de groplwet (zoo
« als zij daar ligt) maakt de hinderpaal uit, om op eene
« voldoende wijze, besluiteningen, verzuimingen en ver-
« beteringen tot stand te brengen; dat men de hoop had
« opgevat dat men niet meer zou hebben getracht, wezen-
« lijke te korten te verduisteren; dat men, bij het zien
« van 's lands financiën een treurig gevoel ondervindt;
« dat het vaderland in moeilijke, financiële omstandighe-
« den verkeert; dat de vergadering zich bekoorde te wach-
« ten voor nieuwe misrekeningen en te leurstellingen.

« omdat (uit hoofde) daardoor de ongerustheid bij de natie
« vermeerderd (de ongerustheid der natie al meer en meer toe-
« neemt) staat men geen anderen dan den ouden weg in,
« dan kunnen daaruit (uit dien verkeeren gang) groote (ver-
« reasende, ernstige, belangrijke) ongezetheiden geboren
« worden (ontstaan); dat men geen bepalingen, geschikt
« om vanorde in 's rijk's financiën te wege te brengen,
« kan goedkeuren; tot zoolang zegeven zal de *Verzuim-
« Meijns*, dat de eene gebrekkelijke wet op de andere
« wordt gestapeld, terwijl de edele van Rappard's meenen:
« dat eene rekenwet niet met de voorschriften der grond-
« wet overeen te brengen is; reden te meer Mr. van
« Rappard, om het *Wakker*, zoo spiedig mogelijk, te
« veranderen. — Wijlen de graaf van Nassau zoo 50,000
rijksdaalders aan de Berlijnsche armen vermaakt hebben.

— De raad van adel zal voortaan op de begroting staan.

— De leden van den raad van state worden met f 5000,

« f 6000 (het bedrag der onderscheiden) — Men is heel

« angst, om stukken aan de ministers te verzenden. — Er

« is op 's heerzweg een mensch vermoord en uitgeschied
« en eene diligencie beroofd. — De minister van Justitie
« verklaart, dat bij de regering het vast voornemen bestaat,
« om zich aan de gestrengte handhaving der wetten te hou-
« den, adres aan het besluit van den minister van Binnen-
« landsche Zaken, 6. November 1843, no. 167, wegens de
« opzending van bedelaars, hetwelk lijnrecht in strijd is
« met art. 275 van het Code pénal. — Die minister van
« Justitie is een zeer partijdig man; indien HD. er behagen
« in schept, wij maken geen zwaarigheid Z. E. partijdig-
« heid uit stukken aan te toonen. — Mevr. Catalini is in
« den ouderdom van 59 jaren overleden, na een vermoegen
« van 8,300,000 fr. hijeen gezongen te hebben. — De Elza
« verbreidt schrik en verworping. — De Staten-Generaal
« doemen de diebaarste belangen des volks ter griffie; daar
« sluimeren zij zachtens de eenwighid te gemoot en rusten
« in vrede; het land loopt gevaar onder het morele gewicht
« dezer stukken te beruipen.

« De twee laatste voorstellingen van het Tooneelgezelschap
« onder de Directie van de heeren E. BAMBERG en A. VAN
« LIER, in den Schouwburg alhier, werden alomten met
« zeer veel genoegen bijgewoond. De Vaudevilles: de Heer
« Lustig enz., en de Loteling, Dingsdag 11, gegeven,
« zijn bijzonder wel uitgevoerd. De heer E. BAMBERG
« speelde onverbetterlijk en toonde voor zijne rol berekend
« te zijn. Onafgebroken wist hij de lachspieren der toeschou-
« wers in beweging te brengen. Wij zeggen niet te veel,
« wanneer wij verklaren, zelden een acteur in dit genre
« alhier te hebben zien optreden welke hem evenaarde. Al-
« gemeene tejuiching viel hem dan ook als regmatigen
« lof ten deel, en werd hij hemde avonden opgeroepen, om
« de welverdiende hulde van het publiek te ontvangen. Ook
« het spel van den heer VAN LIER was natuurlijk en voldeed
« bijzonder goed; overigens toonde het geheel personeel voor
« deszelfs taak berekend te zijn. De stukken welke gisteren
« werden opgevoerd, wekten insgelijks ieders lachlust op en
« werden fiksch afgespeeld.

« Wij voorspellen de ijverige Directie, bij meer te geven
« voorstellingen, weder eene talrijke opkomst van het beschaafd
« publiek. Die eenige aangename uren wenscht door te bren-
« gen wone de nag te geven representation bij en zal
« zich de opoffering van tijd noch geld beklagen.

« MENGELINGEN.

« GEDAGHTEN BIJ HET INTREDEN EENS NIEUWEN

« JAARRINGS.

« Statig klinken mij uwe toonen in het oor, o klok

« van middernacht! daar gij mij door uwe slagen het

« vervliegen van een jaarkring, het in den afgrond

« van het voorledene verzinken van een aanmerkelijk

« gedeelte mijns aardchen leeftijds aankondigt. Met

« weemoed staar ik op de afgelegde baan terug, en

« denk aan het onbestendige van het aardsehe en aan

« den rusteloozen voortgang van den tijd. Dat jaar,

« dat ik mij in den aanvang als zulk eene lange tijd-
« ruimte had voorgesteld: dat jaar, dat met den sluier
« der toekomst zoveel geheimen bedekte, zoo velen
« met blijde verwachtingen streelde, zoo velen met ang-
« stige vooruitzichten pijnigde: dat jaar is henegenscheid
« als eene gedachte, de sluier is opgeheven, en, ter-
« wijl velen met blijdschap hetzelfde herdenken, met
« treugle op hetzelfde terugzien, wisschen anderen den
« traan der smart uit het weensgied oog en denken niet
« weemoed aan hetzelfde terug. Hoevelen toch werden
« in den afgelopen jaarkring eene prooi van het graf,
« voor hoevelen vloet mischen thans niet de traan
« der liefde en vriendschap, die het nu voorbij gevloeden
« jaar vrolijk begunten — naar nu reeds, hinnen
« waarden ontrukt, naar onbekende streken verplaatst
« zijn! Diezelfde sluier, die het afgelopen jaar eens
« bedekte, dekt nu het naauwelijks ingetredene. Velen,
« die thans vrolijk hetzelfde beginnen, dat vrochd be-
« groeten zullen ook, eer deze jaarkring ten grava
« zal dalen, den ijzeren slaap sluimeren, den donkeren
« doodnacht zijn ingetreden, velen voor altijd — doch
« neen, voor velen zal, vóór dat de laatste avond dezer
« jaars gedaald zal zijn, de heerlijkste morgen, de
« morgen van het onsterfelijk zijn, de dageraad van
« het eeuwige leven zijn aangebroken. Wie weet, of
« ook ik niet een dier velen zal zijn; of ook ik thans
« niet voor het laatst eenen nieuwen jaarkring begroet,
« voor het laatste eenen stervenden jaarkring vaarwel zeg-
« Wie dit weet? Hij, die boven ons en slagen zeg-
« telt. Hij, die de aarde in burg baan rondvoert en
« daardoor jaren doet verzuipen, andere jaren wederom
« te voorschijn roept. Hij, voor wien zoo wel toeku-
« mende als vervlogen eeuwen bloot liggen, die door
« tijd noch ruimte bepaald is. Hij weet dit, en dit zij
« mij genoeg, want Hij is de Algeode, Hij bestuurt ons
« lot met wijsheid en liefde.

« Even als het pas geboren kind ter wereld komt en

« niet weet, wat hem die aardsche leven eens zal ha-
« ren, niet weet, waar het einde hem zal vinden,

« even zoo dekt eene alldonkere duisternis het inge-
« treden jaar; ook wij weten niet, wat het ons zal

« baren, velen niet, waar het einde ons zal aantreffen.

« Veel kan er in gebeuren, veel kunnen wij, veel

« moeten wij er in uitgraven, en wél ons, kunnen wij

« bij het einde, wél ons kunnen wij ook bij het einde

« van het voorbijgesnelde jaar voor ons zelve de be-
« kentenis afleggen: ik heb het niet te vergefs door-
« geleefd — ook, dezen jaarkring heb ik niet verloren —

« ik heb het groote doel, waartoor ik geschapen ben,
« niet gekomen.

« Vele waren de weldaden, vele de aangenaamheden,

« die ons het afgelopen jaar schonk: dankbaar erken-

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«